

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. Az egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért az előterjesztés jelen formájában nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt tervezet valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője

A Kormány

.../2012. (.....) Korm. határozata

az élelmiszeripar fejlesztésére irányuló kormányzati intézkedésekről

A Kormány az élelmiszer-feldolgozást az élelmiszer ellátás biztonságában betöltött kulcsszerepe miatt nemzetstratégiai ágazatnak tekinti, és ezért alapvető fontosságúnak tartja annak kiemelt fejlesztését. Ennek érdekében biztosítani kell a hazai adottságoknak és hagyományoknak megfelelő, a mezőgazdasági alapanyag háttér sokszínűségét figyelembe vevő és azt kihasználó élelmiszeripar talpra állítását, versenyképességének javítását. Elő kell segíteni az ágazat kiegyensúlyozott fejlődését, kiemelt figyelemmel a mezőgazdasági termelők, családi gazdaságok, kistermelők élelmiszer-feldolgozó tevékenységére, a mikro, kis, közepes élelmiszeripari vállalkozások műszaki, technológiai, minőségi színvonalának megújítására, a nagyvállalatok fenntartható fejlődést megvalósító, biztonságos és versenyképes tömegélelmiszereket előállító működésére. Ennek érdekében a kormány a következőket rendeli el:

1. Fel kell mérni a jelenlegi hitelkonstrukciókat, és a vállalkozások valós hiteligényeit. Meg kell vizsgálni, és meg kell szüntetni a hitelfelvétel, garanciavállalás akadályait, új vagy javított konstrukciókat kell kialakítani. Hatékony tájékoztatási formákat kell biztosítani a rendelkezésre álló finanszírozási konstrukciókról a vállalkozások számára.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter, vidékfejlesztési miniszter

Határidő: 2012. május 31.

2. Végre kell hajtani azokat az intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik, hogy a „Mezőgazdasági termékek értéknövelése” intézkedés kérelem-benyújtási idejének tervezett 2012. áprilisi lezárását követően az Annex I. termékeket előállító vállalkozások azonnal pályázhassanak a GOP 2. illetve 3. prioritásai szerinti támogatásokra.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter, nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: Azonnal

3. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap 2014-2020. közti felhasználására vonatkozó közösségi jogszabályok végrehajtására készítendő vidékfejlesztési program (KAP 2020) keretében komplex élelmiszeripar-fejlesztési intézkedéscsomagot kell kidolgozni. A programban az alapanyag-termelés fejlesztésére irányuló intézkedéseket is termékpálya szemléletben kell kialakítani. Az élelmiszeripar versenyképességét javító fejlesztési intézkedésekre kiemelt forrásallokációt kell biztosítani.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: a vonatkozó közösségi szabályozás elfogadása szerint, legkésőbb 2013. december 31.

4. Fel kell mérni azoknak a vállalkozásoknak a körét, amelyek megmentése állami beavatkozást igényel. A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló 2004/C 244/02 közösségi iránymutatásnak megfelelően konstrukciókat kell kidolgozni, és forrásokat kell biztosítani e vállalatok talpra állítása céljából. Meg kell vizsgálni, illetve ki kell alakítani a termelői, feldolgozó, illetve – indokolt esetben – az állami, önkormányzati, illetve vegyes tulajdonban történő működtetés közgazdasági és ellátás-biztonsági feltételeit. A különösen erőforrás igényes feladat végrehajtásához meg kell teremteni a – speciális szakmai háttérrel biztosító – személyi feltételeket.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter, nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

5. Fel kell mérni a külföldi tőke bevonására alkalmas szakágazatokat, termelési-feldolgozási lehetőségeket. Ki kell alakítani a lehetséges külföldi és hazai befektetők felkutatásának és bevonásának eszközszerét.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter, nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2012. december 31.

6. Át kell tekinteni a hatósági eljárások díjának rendszerét, és intézkedéseket kell tenni ezek átalakítására az arányos teherviselés biztosítása érdekében.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos

7. Célorientáltabbá és szigorúbbá kell tenni a hatósági ellenőrzéseket. Együttműködést kell kialakítani az Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a Nemzeti Adó és Vámhivatal között a feketegazdaság és lánckereskedelem elleni hatékonyabb intézkedések kialakítása céljából. Felül kell vizsgálni azokat a szabályozási és adózási intézkedéseket, amelyek megkerülése különösen előnyös az illegális tevékenységet folytatók számára.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2012. december 31.

8. A hatékony élelmiszerlánc-felügyelet a fogyasztók egészségének magasszintű védelméért, a versenyképes élelmiszeriparért élelmiszer-biztonsági stratégiát kell kialakítani, kiemelten az állami feladatok meghatározásával.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: 2012. szeptember 30.

9. El kell készíteni a teljes élelmiszerlánc vállalkozói önellenőrzésére vonatkozóan az alapvető elvárásokat meghatározó szabályozást.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: 2012. december 31.

10. Meg kell vizsgálni a szakágazati élelmiszer-ellenőrző és vizsgáló klaszterek kialakításának és vállalkozói működtetésének feltételeit, biztonságos működésük támogatási lehetőségeit.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: 2013. szeptember 30.

11. Folytatni kell a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak és irányelveinek felülvizsgálatát, a különleges illetve prémium minőségű termékek minőségi irányelveinek kidolgozását, a megkülönböztetett minőségű hazai termékek eredetvédelemmel, tanúsító védjegyekkel, önkéntes megjelölésekkel történő megkülönböztetésének EU konform szabályozással történő támogatását.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

12. Termékpálya stratégiákat kell kidolgozni a KAP 2020-ra vonatkozó nemzeti tervezés során az alapvető ágazatokra. A támogatási intézkedések, valamint a termékpálya szereplőit érintő jogszabályok kidolgozása során ösztönözni kell az alapanyag termelők és feldolgozók kapcsolatának erősítését, az integrációkat és egyéb együttműködési formákat.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

13. Tovább kell csökkenteni az élelmiszer beszállítók kereskedőkkel szembeni kiszolgáltatottságát. Folyamatosan elemezni kell a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény végrehajtási tapasztalatait, szükség esetén a törvény tovább kell fejleszteni. Támogatni kell a beszállító-kereskedő kapcsolatokra vonatkozó EU szintű iránymutatás kidolgozását. Folyamatosan elemezni és aktualizálni kell a termékpályák ár- és költségstruktúráját az értéklánc mentén. Ennek keretében vizsgálni kell az ártranszmisszió aszimmetriáját, az eredményeket közzé kell tenni a transzparencia növelése céljából.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos

14. Elő kell segíteni a helyi piac, a közétkeztetés, a vendéglátóipar valamint az élelmiszer-feldolgozás közötti kapcsolatainak fejlesztését. Nemzeti programokat kell kidolgozni és működtetni, fel kell tární és ki kell használni a közösségi támogatási lehetőségeket.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter

Határidő: Folyamatos

15. Támogatási programokkal is elő kell segíteni a mezőgazdasági termelők, helyi közösségek összefogásával megvalósuló regionális élelmiszer-feldolgozó központok, vágópontok helyi létrehozását és működtetését, beszerző, termelő, feldolgozó, értékesítő szövetkezetek kialakítását.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter

Határidő: 2013. december 31.

16. Elő kell segíteni – kiemelten a KKV-kat támogató – kutatási, fejlesztési és innovációs (K+F+I) tevékenység eddigieknél lényegesen hatékonyabb működtetését.

Állami eszközökkel is támogatni kell a tudás és technológia transzfert megvalósító szervezetek létrehozását és működését.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter, nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2013. június 30.

17. Az oktatási intézmények, kutató helyek kísérleti üzemeit alkalmassá kell tenni arra, hogy az élelmiszeripari kisvállalkozások számára elérhető szolgáltatási díj ellenében elvégezzék az új termékek fejlesztését, próba gyártását.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzeti fejlesztési miniszter, nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: 2012. december 31.

18. Felül kell vizsgálni a szakmai képzés minden szintjén a vállalkozói ismeretek oktatását. Gyakorlatias, progresszív, stratégiai gondolkozást elősegítő képzést (*üzleti tervezés, marketing, együttműködések stb.*) kell biztosítani mind a felső szintű menedzserképzés, mind a kisvállalkozók képzését elősegítő egyéb oktatási formák területén. Ki kell alakítani az élelmiszeripari kisvállalkozások üzleti és szakmai tanácsadói hálózatát.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: folyamatos

19. Az alap és középfokú iskolai képzésbe be kell illeszteni a legfontosabb fogyasztói, táplálkozási, élelmiszerhigiéniai stb. ismeretek oktatását. Előtérbe kell helyezni a fogyasztók egészséges, kiegyensúlyozott étrenddel kapcsolatos felvilágosítását, és segíteni kell őket, hogy az élelmiszerek árában azok valódi értékét, a minőségük által képviselt többlet értékeket fel- és elismerjék (*egészségtudatos táplálkozás; minőségtudatos vásárlás; a hazai termékek vásárlásának pozitív hatásai a vidék fejlődésére*). Kiemelt kampányok szervezésével erősíteni kell a tudatos vásárlói magatartást, segíteni kell a fogyasztókat a megfelelő élelmiszerek tudatos kiválasztásában.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzeti erőforrás miniszter

Határidő: folyamatos

20. Tovább kell folytatni és hatékonyabbá kell tenni azokat a marketing promóciókat, amelyek célja, hogy a fogyasztók minél szélesebb rétege ismerje meg a jó minőségű hazai élelmiszereket, azok Magyar Élelmiszerkönyv szerinti minőségi elvárásait,

illetve az önkéntes származás és minőség megkülönböztető megjelöléseket, védjegyeket. Marketing eszközökkel is támogatni kell, hogy a kormányzati elismerésben részesített élelmiszer vállalkozások és szakemberek társadalmi elismerése, megbecsülése növekedjen.

Felelős: vidékfejlesztési miniszter, nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: folyamatos

A magyar élelmiszeripar néhány gazdasági mutatójának alakulása az elmúlt évtizedben

